

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 603/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Kerakom, advokátska kancelária, Tomášikova 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 32/2020 a jeho uznesením z 25. augusta 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Argumentácia ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. novembra 2020 osobne do podateľne doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46

ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 32/2020 a jeho uznesením z 25. augusta 2020.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 66/2017 z 3. októbra 2017 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. c) a d) v spojení s § 138 písm. a) Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom v rozsudku. Bol mu za to uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Poškodená bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

3. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 117/2017 z 19. decembra 2017 bolo odvolaniu sťažovateľa čiastočne vyhovené s tým, že rozsudok okresného súdu bol zrušený vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

4. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 32/2020 z 25. augusta 2020 bolo dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 21. septembra 2020.

5. Sťažovateľ predovšetkým konštatuje, že v podanom dovolaní namietal spravodlivé hodnotenie dôkazov okresným súdom a krajským súdom, keďže sa tieto dôsledne nevysporiadali s dôkazmi v prospech sťažovateľa a subjektívne zhodnotili aj dôkazy, ktorých obsah a hodnota boli neurčité. Ďalej tvrdil, že všeobecné súdy sa nevysporiadali so všetkými podstatnými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie a riadili sa aj dôkazmi, ktoré neboli vykonané na hlavnom pojednávaní. Odsudzujúci výrok rozsudku okresného súdu je založený v podstate len na prečítanej výpovedi poškodenej z prípravného konania, hoci jej výpovede a výpovede sťažovateľa sú v zásadných bodoch rozporné, resp. vzájomne

si odporujúce. Výpoveď poškodenej z prípravného konania nebola nijako verifikovaná či potvrdená inými dôkazmi. Hoci sa poukazuje na lekársku správu a potvrdenie, tieto žiadnym spôsobom nepreukazujú týranie, ako ani celkovo 5 čiastkových konaní uvedených v skutkovej vete. Počas celého konania nebol produkovaný ani jeden dôkaz (okrem výsluchu poškodenej v prípravnom konaní), z ktorého by malo vyplývať, že sa skutky opísané v skutkovej vete rozsudku okresného súdu naozaj stali.

6. Okresný súd pochybil v súvislosti s výpoveďou poškodenej na hlavnom pojednávaní 1. júna 2017, keď táto neuviedla, z akého dôvodu nebude vypovedať (v zápisnici o hlavnom pojednávaní sa uvádza, že svojho práva v zmysle § 130 Trestného poriadku využíva a vypovedať nebude). Nie je teda zrejmé, z akého zákonného dôvodu (§ 130 ods. 1 alebo § 130 ods. 2 Trestného poriadku) poškodená odmietla vypovedať. Nejasnosť do toho vnáša aj skutočnosť, že poškodená v prípravnom konaní uviedla, že hoci sťažovateľ je jej blízkou osobou, nevyužíva právo nevypovedať a vypovedať bude. Okresný súd nemal bez preverenia dôvodu, pre ktorý poškodená odopiera vypovedať, zápisnicu o jej výpovedi z prípravného konania zo 16. novembra 2016 čítať, keďže tým došlo k situácii, že tvrdenia poškodenej nebolo možné na hlavnom pojednávaní žiadnym spôsobom konfrontovať a verifikovať. Pokiaľ boli hodnotené aj dôkazy vykonané pred podaním obžaloby, a nie na hlavnom pojednávaní, išlo o nesprávny postup okresného súdu. V prípade, ak je jediným dôkazom výpoveď poškodeného, túto je potrebné dôsledne verifikovať inými prostriedkami. Poškodená nikdy nebola družkou sťažovateľa (sama na otázku vyšetrovateľa, či sťažovateľ a ona plánovali spoločnú domácnosť, uviedla, že to neplánovali; na otázku, prečo berie sťažovateľa ako druha, uviedla, že nevie, ako to má nazvať, pričom podľa nej sťažovateľ ju nazýval spolubývajúcou). V žiadnom prípade nešlo o partnerský vzťah (vzťah druh – družka), lebo tento musí byť vzájomný a obojstranný, čo v tomto prípade nebolo naplnené. Podľa názoru sťažovateľa poškodená nebola voči nemu blízkou osobou, on ju iba dočasne prichýlil spolu s jej deťmi a následne riešil, aby už neboli v jeho blízkosti. Na ten účel zabezpečil poškodenej samostatný prenájom.

7. Rozsudok okresného súdu nebol vyhlásený v súlade so zákonom, teda v mene Slovenskej republiky (v zápisnici o hlavnom pojednávaní z 3. októbra 2017 chýba formulácia „V mene Slovenskej republiky“).

8. Najvyšší súd sa v dovolacom uznesení nevyjadril k namietaným porušeniam práva na spravodlivý proces, hoci riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

9. Sťažovateľ osobitne zvyrazňuje konštatovanie dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu, podľa ktorého *„Obvinený namietal aj skutočnosť, že rozsudok prvostupňový súd nevyhlásil v súlade so zákonom. Táto námietka však nezakladá žiadny dovolací dôvod.“*. Sťažovateľ je toho názoru, že týmto konaním došlo k porušeniu Trestného poriadku, čo zakladalo dôvod na zrušenie rozhodnutia. Nie je zrejmé, prečo najvyšší súd overoval skutočnosť, ako mal byť rozsudok okresného súdu vyhlásený (požiadal o poslanie nahrávky z hlavného pojednávania). Hlavné pojednávanie nebolo zaznamenané technickými prostriedkami na záznam zvuku, a preto nebolo možné overiť, či rozsudok bol alebo nebol vyhlásený v súlade so zákonom. V rozpore so základnou zásadou trestného konania „v pochybnostiach v prospech“ bolo toto porušenie vyhodnotené v neprospech sťažovateľa.

10. Sťažovateľ si uplatňuje aj právo na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 €, keďže podľa jeho názoru došlo k porušeniu jeho práv garantovaných ústavou a dohovorom a porušenia práv zasiahli výrazným spôsobom do jeho života v podobe obmedzenia jeho osobnej slobody.

11. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zakotvené v čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 17 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3; ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn.: 4 Tdo 32/2020 ako aj jeho Uznesením, sp. zn.: 4 Tdo 32/2020 zo dňa 25.08.2020 porušené boli.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 4 Tdo 32/2020 zo dňa 25.08.2020 zrušuje a vracia na ďalšie konanie.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] primerané zadostučinenie vo výške 5.000 € (slovom: päť tisíc päťsto Eur), ktoré je porušovateľ povinný uhradiť sťažovateľovi do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 589,34 €, ktoré je porušiteľ povinný zaplatiť do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

12. Napokon sťažovateľ žiada o prednostné prerokovanie ústavnej sťažnosti a naliehavosť takejto potreby vidí v skutočnosti, že vykonáva dlhodobý nepodmienečný trest odňatia slobody.

II.

Skutkový stav veci

13. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 32/2020 z 25. augusta 2020 vyplýva, že ním bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 117/2017 z 19. decembra 2017.

14. Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľ v dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, založenie rozhodnutia na dôkazoch nevykonaných zákonným spôsobom a nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, resp. nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).

15. Podľa ďalšieho konštatovania najvyššieho súdu v podanom dovolaní sťažovateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku v súhrne namietal, že okresný súd a krajský súd považovali rozsah a obsah vykonaného dokazovania za dostatočný na preukázanie jeho viny, hoci táto bola preukázaná len na základe výpovede poškodenej z prípravného konania, keďže poškodená na hlavnom pojednávaní odmietla

vypovedať. K prečítanej výpovedi okresný súd nedal sťažovateľovi možnosť vyjadriť sa. Znalecký posudok z odvetvia psychiatrie nebol zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní oboznámený. Hlavné pojednávanie 27. júna 2017 bolo otvorené bez splnenia podmienok (neúplný senát). Sťažovateľ namietal výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorý bol vyhodnotený v jeho neprospech. Namietal aj nevykonanie ním navrhnutých dôkazov formulovaných v žiadosti o prepustenie z väzby (doplniť lustrácie osoby poškodenej, keďže táto mala v minulosti problém s omamnými a psychotropnými látkami, pripojiť trestný spis, obsahom ktorého bolo obdobné trestné oznámenie poškodenej podané na jej bývalého priateľa, keďže v spise sa mal nachádzať prepis komunikácie a ponúk na sexuálne služby zo strany poškodenej).

16. Podľa názoru najvyššieho súdu pokiaľ sťažovateľ v dovolaní namietal, že nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na doplnenie dokazovania z 3. júla 2017 (uplatneného v rámci žiadosti o prepustenie z väzby), z obsahu tejto žiadosti nevyplýva podanie takéhoto návrhu. V žiadosti sa len konštatuje, že poškodená bola v minulosti hospitalizovaná na psychiatrickom pracovisku, keďže sa predávkovala omamnými látkami, a *„taktiež by mohla dokázať pravosť týchto informácií lustrácia osoby [REDAKOVANÉ], nakoľko trestné oznámenie podala aj na predchádzajúceho priateľa, kde je v spise založený aj prepis komunikácie a ponúk na sexuálne služby poškodenej“*. Na výsluchu sťažovateľa konanom 20. júla 2017 sa jeho obhajkyňa nezúčastnila a sťažovateľ žiadny návrh na doplnenie dokazovania neuviedol. Na hlavnom pojednávaní 1. júna 2017 sťažovateľ po porade s obhajkyňou v závere uviedol, že žiadne dôkazné návrhy nemá. Rovnako zo zápisnice z hlavného pojednávania z 3. októbra 2017 vyplýva, že návrhy na doplnenie dokazovania neboli a dokazovanie bolo vyhlásené za skončené.

17. Neobstojí ani námietka sťažovateľa, podľa ktorej mu nebolo umožnené vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom. Sťažovateľ bol riadne poučený o svojich právach a povinnostiach podľa § 34 Trestného poriadku, teda aj o práve vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich. Túto možnosť však sťažovateľ nevyužíval, okresný súd vždy konštatoval, že sťažovateľ nemá otázky, resp. pripomienky. Sťažovateľ a obhajoba túto možnosť nevyužili ani pri preštudovaní

vyšetrovacieho spisu, keď vyhlásili, že žiadne návrhy na doplnenie, resp. zopakovanie dokazovania nemajú.

18. Sťažovateľ namietal, že okresný súd sa opieral o jeho výpoveď z prípravného konania, hoci táto nebola na hlavnom pojednávaní prečítaná. Pritom zo zápisnice z hlavného pojednávania z 1. júna 2017 vyplýva, že sťažovateľ vypovedal a odpovedal aj na jednotlivé položené otázky. Čítanie zápisnice o výsluchu sťažovateľa z prípravného konania žiadna procesná strana nenavrhol.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd nezistil porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

20. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné zdôrazniť, že výpoveď poškodenej nebola jediným usvedčujúcim dôkazom, pretože bola podporená aj inými dôkazmi. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že výpoveď poškodenej bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, pričom poškodená odmietla vypovedať, treba uviesť, že zásada kontradiktórnosti je považovaná aj európskou judikatúrou za podstatu spravodlivého procesu. Kontradiktórny proces je taký, v ktorom sa rešpektujú zásady rovnosti zbraní. Jediné ustanovenie dohovoru, ktoré sa výslovne týka dokazovania, je ustanovenie čl. 6 ods. 3 písm. d), zaručujúce obvinenému právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe (svedkom sa rozumie aj poškodený). Ak svedok nebol znova vypočutý na hlavnom pojednávaní, musí byť obhajobe poskytnutá možnosť kontradiktórneho výsluchu svedka už v prípravnom konaní. Poškodená bola po zákonom poučení vypočutá v prípravnom konaní 16. novembra 2016 za prítomnosti sťažovateľa, ktorý mohol realizovať svoje práva a vyjadrovať sa k jej výpovedi, prípadne jej klásť otázky. Poškodená uviedla: „*aj napriek tomu, že obvinený [REDAKOVANÉ] je moja blízka osoba, nevyužívam svoje právo nevypovedať a vypovedať budem.*“ Na hlavnom pojednávaní konanom 1. júna 2017 po zákonom poučení využila svoje právo a odmietla vypovedať. Možno preto konštatovať, že tento dôkaz bol vykonaný zákonným spôsobom.

21. Pokiaľ ide o výhradu nesprávneho postupu pri oboznamovaní znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, naozaj došlo k namietanému pochybeniu. Znalecký

posudok totiž možno čítať len pri splnení podmienok podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku. Inak nie je taký dôkaz vykonaný v súlade so zákonom. Napriek tomu však najvyšší súd nemohol túto námietku akceptovať, keďže sťažovateľ ju nenamietol najneskôr v konaní pred odvolacím súdom (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku).

22. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd zdôrazňuje, že uplatnené námietky sťažovateľa smerujú výlučne do oblasti skutkových zistení, keďže vytýka neúplné dokazovanie, nesprávne hodnotenie dôkazov a následne chybné skutkové zistenia, pričom zároveň presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vzťahujúce sa na vykonané dôkazy. Pritom pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého sťažovateľ spáchal skutok tak, ako to je uvedené v rozsudku okresného súdu, so skutkovými závermi ktorého sa stotožnil aj krajský súd. Tomuto skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver. Použitú právnu kvalifikáciu podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. c) a d) v spojení s § 138 písm. a) Trestného zákona odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú do popisu skutku zahrnuté.

23. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že rozsudok okresného súdu nebol vyhlásený v súlade so zákonom, treba uviesť, že táto námietka nezakladá žiaden dovolací dôvod. Podľa § 171 Trestného poriadku sa rozsudok vyhlasuje vždy verejne, pričom sa najprv vyhlasujú úvodné slová „V mene Slovenskej republiky“. Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 3. októbra 2017 vyplýva, že okresný súd sa dôsledne týmto ustanovením neriadil. Skutočnosť, ako bol rozsudok vyhlásený, si najvyšší súd nemohol overiť, pretože hlavné pojednávanie nebolo zaznamenané technickými prostriedkami na záznam zvuku (o poslanie nahrávky najvyšší súd požiadal). Nesúlady medzi vyhotovením rozsudku a jeho vyhlásením možno odstrániť postupom podľa § 174 Trestného poriadku.

III.

Relevantná právna úprava

24. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

25. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

26. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

27. Ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

28. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

29. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

30. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd sa v dovolacom uznesení nevyjadril k namietaným porušeniam práva na spravodlivý proces, hoci riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (pozri bod 8). Sťažovateľ osobitne zvyrazňuje konštatovanie dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu, podľa ktorého skutočnosť, že rozsudok okresného súdu nebol vyhlásený v súlade so zákonom, nezakladá žiadny dovolací dôvod, pretože podľa názoru sťažovateľa týmto konaním došlo k porušeniu Trestného poriadku, čo zakladalo dôvod na zrušenie rozhodnutia. Nie je ani zrejmé, prečo sa najvyšší súd pokúšal overiť, ako bol rozsudok okresného súdu vyhlásený (pozri bod 9).

31. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu treba považovať za dostatočne konkrétne a podrobné, pretože reaguje na také uplatnené dovolacie námietky, ktoré majú oporu v niektorej zo skutkových podstát ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Samotná skutočnosť, že závery najvyššieho súdu nie sú v súlade s názormi sťažovateľa, porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru nezakladá.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ iba v celkom všeobecnej rovine tvrdí, že sa najvyšší súd nevyjadril k namietaným porušeniam jeho práv, podaná ústavná sťažnosť vôbec neobsahuje vecnú protiargumentáciu, ktorou by sťažovateľ vyvracal (alebo aspoň spochybňoval) konkrétne argumenty najvyššieho súdu. Absentuje teda najzákladnejší argumentačný materiál zo strany sťažovateľa, ktorý by umožňoval ústavnému súdu správnosť záverov najvyššieho súdu posudzovať aj z iných aspektov.

32. Jedinou konkrétnou námietkou sťažovateľa proti obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je tvrdenie, podľa ktorého nevyhlásenie rozsudku okresného súdu spôsobom vyplývajúcim z Trestného poriadku bolo dostatočným dôvodom na zrušenie rozsudku. Táto námietka sa z pohľadu ústavného súdu javí ako neadekvátne, keďže najvyšší súd námietku nepovažoval za spôsobilý dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Inými slovami, uplatnenú námietku nebolo možné podľa názoru najvyššieho súdu subsumovať pod žiadnu zo skutkových podstát vyplývajúcich z ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Adekvátnou námietkou proti takémuto záveru najvyššieho súdu by zo strany sťažovateľa malo byť označenie niektorej zo skutkových podstát ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pod ktorú možno podľa neho uplatnenú námietku podradiť. Sťažovateľ takto nepostupoval, pretože podľa jeho názoru tvrdené porušenie Trestného poriadku zakladalo dôvod na zrušenie rozsudku okresného súdu. Inými slovami, podľa názoru sťažovateľa je dovolací súd povinný právoplatný rozsudok zrušiť pre porušenie Trestného poriadku aj v prípade, keď ide o také porušenie práva, ktoré Trestný poriadok za dôvod prípustnosti dovolania a za dovolací dôvod nepovažuje. Takýto právny názor považuje ústavný súd vzhľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je mimoriadnym opravným prostriedkom, za neakceptovateľný.

33. Podstatná časť konkrétnych dovolacích námietok sťažovateľa smerovala proti skutkovým zisteniam okresného súdu a krajského súdu, ktoré však vzhľadom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) časti vety za bodkočiarkou Trestného poriadku najvyšší súd nebol oprávnený skúmať. Sťažovateľ tento podstatný a zásadný záver najvyššieho súdu nijako nenapáda a nespochybňuje. Za uvedeného stavu sťažovateľ mohol podanou ústavnou sťažnosťou napadnúť aj odvolací rozsudok krajského súdu, keďže krajský súd v rámci odvolacieho konania (na rozdiel od najvyššieho súdu v rámci dovolacieho konania) môže

skúmať aj správnosť skutkových zistení okresného súdu vrátane rozsahu vykonaného dokazovania. Sťažovateľ však podanú ústavnú sťažnosť takto nezameral.

34. Uvedené sa vzťahuje aj na námietku, podľa ktorej prečítanie výpovede poškodenej z prípravného konania ako dôkazu nemalo miesto, pretože sťažovateľa a poškodenú nebolo možné považovať za osoby blízke, v dôsledku čoho poškodená nemala právo odmietnuť vypovedať na hlavnom pojednávaní podľa § 130 ods. 1 a 2 Trestného poriadku. Právny záver o tom, či sťažovateľa a poškodenú bolo možné považovať za osoby blízke v zmysle § 130 Trestného poriadku, sa zakladal na príslušných skutkových zisteniach, ku ktorým okresný súd a krajský súd dospeli a ktoré najvyšší súd v dovolacom konaní skúmať nemohol.

35. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím nedošlo k porušeniu žiadneho základného práva uvedeného v ústavnej sťažnosti. Preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu